

SÖDERBYBLADET

Nr 7 Årgång 6 Augusti 2006

ISSN 1459-8493

Utgivare: Södra Vallgrund byaråd rf

SOMMARÖHALLEN

Öppet alla dagar t.o.m. 3.9
Vardagar och söndagar kl. 11-19
Lördagar kl. 10-18

Tiden 4-24.9 öppet endast
fredagar, lördagar och söndagar
Fredagar och söndagar kl. 11-19
Lördagar kl. 10-18.

ANDELSBANKEN

i Replot

Öppethållningstider:

- Månd. 9.00 – 17.00
- Tis – fre. 9.00 – 15.00

**Kom gärna in för att diskutera lån eller
placeringar !**

Telefon: 3520032

GRILL- OCH TRIVSELKVÄLL

Fredagen den 1.9 med start kl. 18.00
ordnas en trivselkväll för stora som små vid UF
lokalen.

En stor grill finns på plats så ta med något att
grilla och dricka.

Sallad, kaffe och kaka bjuder vi på.

VÄLKOMMEN

Anmäl din närvaro till Sanna senast den 29.8 tel.
050-5244935.

Arr: Byarådet, Understödsföreningen för
skolan och UF Hafsbandet

VISOR OCH ALLSÅNG

med Karin Sandqvist, torsdagen den
7.9.06 kl. 19.00 i Bystugan.

- Dragning av lotteriet
- Kaffeservering

Ta gärna allsångsboken med.
Alla hjärtligt välkomna !

Marthorna

VÄVSUGEN ???

Vi samlas i Uf-lokalen måndagen den 28.8.2006
kl 12.00.

Diskuteras:

- Bildandet av studiecirkel ?
- Väva löpare till församlingshemmet ?
- M.m.

SKOLSTARTEN

Skolan har börjat med 27 elever

Många barn och ungdomar rör sig längs vägarna.
Vägar som på många ställen är riktigt livsfarliga.

Kör försiktigt!

Elevernas föräldrar

HUNDVACCINERING

vid jaktstugan onsdagen den 30.8.2006 kl.18.00.
Intresserade kan kontakta M. Ehn, 0400867319.

Alla hundägare välkomna!

Fort Sommarö blir inspelningsplats

Än en gång har Södra Vallgrunds vackra
natur lockat till sig ett tv-team.
Inkommande vecka, måndag 28.8 till
lördag 2.9, är Fort Sommarö
inspelningsplats för ett nytt finskspråkigt
TV-program - **Woimaxi**. Sex lag,
bestående av 9-11-åriga barn från olika

delar av landet, kommer att bo och tävla i området kring Fort Sommarö. Alla tävlingar har på ett eller annat sätt anknytning till energi. Woimaxi är den finska versionen av ett norskt programkoncept som bl.a. i Sveriges TV har gått under namnet Energikampen.

Produktionen är ett samarbete mellan Mediekommissionen för Österbotten och det Helsingforsbaserade produktionsbolaget Mandart Entertainment & Productions. Tv-programmet kommer att sändas i **MTV3** vintern 2007. Sammanlagt kommer ca 50 människor att jobba vid Fort Sommarö under inspelningsveckan. De tävlande lagen bor i tält och deras föräldrar huserar i Forststyrelsens röda hus. Tv-teamet övernattar i Björkö Wärdshus.

Under inspelningarna kan man inte besöka området. En närmare tidtabell kommer att sättas upp vid bybutiken och vid vägbojnen före Forststyrelsens hus. Där framgår när det är fritt fram att använda stränderna och området i övrigt. Stranden vid Bullerås kommer att användas som inspelningsplats under onsdag eftermiddag (30.8).

Vi hoppas att dessa begränsningar och den ökade trafiken längs vägen ut till Fort Sommarö inte stör. Har ni frågor kring inspelningsveckan kan ni vända er till produktionskoordinator Lars Norrgård (050 550 8503) eller produktionsledare Susanne Skata (0500 590 993).

* * *

SOMMARMARKNAD

15.7.2006

Sommaröhallen är en gåva till oss bybor. Den är, tillsammans med skolan och handlin, en oas mitt i vår skärgårdsby. Glada och avstressade människor speglar den trivsamma stämning som råder under marknadsdagen. Då kan du prata väder med bekanta du såg i går. Du kan diskutera hur det var förr i världen med någon du träffar och inte sett på 50 år.

- Människor kommer och går. Många bekanta men också många vi aldrig sett, konstaterar Regina Håkans och Greta Sten där de sitter på "läsbänken" och handarbetar.

- Jag nålbinder, sa Greta.

- Jag stickar krokasockor, sa Regina.

Jag kunde ju se hur det gick till, men ni andra? Greta och Regina kan säkert visa er.

Ingen marknad utan allsång. Det har ju blivit tradition. Margot Ehnström med sitt dragspel hade i år fått förstärkning som allsångsledare av Kalervo Kantola som trakterar både gitarr och fiol. "I natt jag drömde", "Höstvisa", "Cecilia Lind", var några av de sköna, kända, sånger som kunde höras. Allt kändes skönt. Vardagens bekymmer kändes avlägsna. Men något saknades!

- Var är Helge Martois? frågade Margot.

- Han är hemma och målar väggar, kunde hans fru Marita upplysa om.

Nästa år får vi väl ställa till med väggmålning vid Sommaröhallen, på marknadsdagen, så kan Helge både måla och sjunga.

Christel Holmlund-Norrén säljer nypotatis. Åtgången är god. Några kunder vill ha mindre potatisar, andra vill ha större. Snällt plockar hon i påsen enligt kundens önskemål. Hon får påfyllning vartefter mannen Frank hinner ta upp. I år provar de en ny sort, Erikea. Den är tidig och trivs på sandjord. Christel gläds över att kunderna köper och uppskattar lokalt odlade produkter.

Birger Öster kunde konstatera att försäljningen av sommarblommor gick trögt. Säsongen var förbi.

Hembakat hade, som alltid, god åtgång. Bo Westman, som tappat räkningen på alla transporturer, berättade att Ulla hade bakat bullar sedan kl 6 på morgonen.

Efteråt hörde jag att det hade sålts nästan 100 rågbröd under marknadsdagen. Fler orkade man helt enkelt inte baka.

Framför butiken såldes jordgubbar, lakrits och Tupperware-produkter.

Det råkade sig så att ett kryssningsfartyg låg i Vasklot under marknadsdagen. Vänligt nog hade turistbyrån i Vasa ordnat så att 5 bussar med tyska turister besökte Sommaröhallen. Första bussen kom redan 8.30-tiden.

På eftermiddagen kom en buss från Ylihärmä. Det var Maa- ja kotitalousseura (Landsbygds- och hushållningssällskapet) som tillsammans med turistbyrån i Vasa planerat resan. Eija Korpi som höll i trådarna för sällskapet, berättade att de kommit sjövägen till Berny där bussen mötte. De hade besökt kyrkan, Replot hembageri samt ätit en god fisksoppa på Café Compass.

- Kirjoita että kalakeitto oli erinomainen, sade Eija. (Skriv att fisksoppa var alldeles utsökt)

Ett ungt par, Timo Korpi och Kristiina Peltonen, som också kommit med bussen hade inte besökt

Sommaröhallen tidigare. De var imponerade. De köpte en tavla att ha som present.

Den allmänna kommentaren bland resenärerna var: "Hit måste vi komma igen".

En herre och en dam som talade rikssvenska stod och tittade på olika varor. De väckte mitt intresse. Jag hade aldrig träffat dem förut, Martin och Ann-Mari från Köping. Martin som hette Backman i tillnamn berättade att han skulle vara med om konfirmandernas 50-årsfest i Replot dagen efter. Martin var född i Södra Vallgrund. Pappa hette John Öist. Ann-Mari var född i Arboga men uppväxt i Köping.

Tänk så lite det behövs för att man skall bli jätteglad. Uttryck för en enorm glädje gav Minna Aro när hon även fick sälja den sista korven hon grillat. Hon behövde ju inte äta upp den själv.

I början talade jag om avstressade människor. Det gällde kanske inte dagens funktionärer, Lilian Torkko, Sara Måsala och Annette Westman. För en dag som denna var personalkombinationen mycket lyckad. Lilian talar finska, Sara har studerat tyska och Annette fick vara glad och trevlig och umgås med kunderna.

12 timmars arbetsdag, för alla tre, resulterade i rekordförsäljning. En uppskattad prestation för bybornas bästa.

Börje

SÖDERBYBLADET PÅ NÄTET

Vi vet att många människor, utanför vår by, läser Söderbybladet på Internet.

Hur hittar man Bladet på nätet?

Gå in på adressen www.korsholmsskargard.fi. Där hittar du, Föringar och samfälligheter som du klickar på. På den sida som dyker upp klickar du på Södra Vallgrund byråd. Där finner du Söderbybladet. Klicka på det nummer du vill läsa.

Nu finns Bladet inte enbart i World-dokument utan även i PDF-format.

Söderbybladet på nätet är möjligt genom EU-projektet Skärgårdskontakten med Svenska kulturfonden samt skifteslagen i Södra Vallgrund, Replot och Björkö som delfinansierar.

Inom ramen för projektet har föreningarna möjlighet att ha egna hemsidor samt informera om aktuella evenemang.

Har du aktuellt evenemang, skriv in det på adressen evenemang@korsholmsskargard.fi.

Bakom den adressen finns, tillsvidare, administratörerna Tony Färm och Johnny Ström som skriver in i evenemangskalendern.

Börje

VÄRLDSNATURARVET

Det har cirkulerat många rykten varför södra delen av Replotlandet inte finns med inom gränsen för världsnaturarvet.

- Är det för att man skall kunna bygga en uthamn där?
- För att kunna bygga vindkraftverk?
- Anses det redan förstört av villabebyggelsen?

Inget av ovannämnda argument stämmer. Geologiska forskningsinstitutet har inte ansett området vara tillräckligt intressant ur geologisk synpunkt.

Eftersom världsnaturarvet inte är något skyddsprogram hindrar det inte normal mänsklig aktivitet.

Börje

Allmogesegling / rodd sommaren 2006

Postrodden

Byns egen båt "Skäri-Mari" deltog i år för 11:e gången i Postrodden över Kvarken. Besättningen i år bestod av: Olof Snygg, Bo Westman, Jan-Peter Sandqvist, Bo-Ingmar Hägen, Stefan Back och Herman Fogelberg. Båten "Seagram" som har hemmahamn i Södra Vallgrund deltog också. Ombord på Seagram återfanns bl.a. Roy och Ronney Snygg, samt Mikael Westerlund. I norra Vallgrund båten "Johanna-Sofia" rodde Kalle och Stefan Westergård och ombord på "Byabåten" från Björkö fanns Caroline Lund. Postroddsveteranen Lars Ström deltog givetvis också, ombord på "Margareta".

Inför starten från Holmön hade sydvästlig vind utlovats. Väderrapporten stämde och båtarna fick kämpa i motvind över Kvarken. Detta ledde till att fältet blev utspritt både i längdriktning och i bredd. Några båtar valde att ro raka kursen mot Björkö bl.a. "Johanna-Sofia", detta var det tyngsta alternativet eftersom man inte kunde få hjälp av vinden. Seagram och en del andra båtar kämpade i rak motvind ner för Holmöns kust för att sedan med vindens hjälp segla mot målet.

Vi ombord på "Skäri-Mari" valde en taktik som gick ut på att segla i en kurs som tog oss ganska

bra mot Björkö, dock inte rakt på. I taktiken ingick att invänta ett utlovat vindvrid mot väst som skulle ge oss rak kurs mot mål. Detta vindvrid kom också och det jublades i båten när vi kunde se masten i Svidihamn och segla rakt mot den, dessutom med de flesta båtarna bakom oss. Lyckan varade inte så länge eftersom vinden vred mot oss på nytt och samtidigt ökade i styrka. Att enbart ro gick inte längre med den stabilt byggda och välseglande "Skäri-Mari", så vi kryssade in mot hamnen. Efter ca. 11 timmar kunde vi bestiga finsk mark igen. I mål konstaterade vi att ca. 10-12 båtar kommit före oss i mål. Däribland "Johanna-Sofia" som den första båten över och "Seagram" några båtar före oss. Ännu flere timmar efter vår målgång kom det båtar i mål, många på bogsering efter följbåten. Detta vittnar om att årets Postrodd var mycket ansträngande. Det i övrigt vackra vädret räddade dock tillställningen.

Monäsrodden

I den mycket trevliga tillställningen, närapå folkfesten, Monäsrodden deltog den 1887 byggda skötbåten "Johanna-Sofia" med en besättning bestående av Stefan Westergård och Herman Fogelberg från Södra Vallgrund. Göte och Martin Bengs, samt Roger Ståhl från Norra Vallgrund. Birger Sten och Bo-Johan Ljung från Replot.

I solsken och måttlig vind startade ett stort fält med allmogeåtar av olika storlekar på den ca 12 sjömil långa banan. Antagonisterna "Johanna-Sofia" och "Nordstjärnan", från Vexala gick i en tät och hård kamp mot de första vändmärkena, inne i Monäsviken. I motvinden ut mot havet drog vi i "Johanna-Sofia" ifrån motståndarna. Just före vändmärket ute vid ön "Römsan" hade även båten "Eintili", från Monå blandat sig i toppstriden. Vinden hade ökat och från havet rullade stora vågor in. Efter rundningen kunde vi på de stora vågorna och med en frisk medvind i seglen surfa fram i en fart som man inte kunde tro att går med en allmogeått byggd 1887. I mål hade vi ett betryggande försprång till både "Eintili" och "Nordstjärnan". Från skären deltog också "Byabåten" från Björkö.

Vasa smal ship race

I ett led av Vasa stads 400 årsjubileum arrangerades en allmoge segling från inrehamnen. Nästan 30 båtar i olika storlekar deltog i denna tillställning, var man endast fick segla. "Johanna-Sofia" deltog med besättning:

Kalle och Stefan Westergård. Göte och Martin Bengs. Bo-Johan Ljung och Herman Fogelberg. Banan var lagd så att båtarna inte skulle behöva kryssa utan segla med vinden från sidan. Banan var ganska kort och seglades flere varv, så att publiken på stranden kunde följa med händelserna. Nästan stiltje byttes just vid startsignalen mot en ganska frisk vind som dessutom vred så att båtarna fick rak motvind. "Johanna-Sofia" kämpade sig efter en urusel start upp i fältet. Vi seglade förbi många båtar och slutade i mål som 6 båt, först av skötbåtarna med sprisegel. Tävlingen var fartfylld och trevlig, men arrangemangen lämnade en hel del att önska till ett eventuellt nytt år. Lasse Ström deltog med hans egen båt "Ulrica af Kvarken". "Byabåten" från Björkö deltog också.

Herman Fogelberg

TURISMEN I SKÄRGÅRDEN ÅR 1949

Nedanstående är ett sammandrag av en artikel i Vasabladet den 16.12.1949.

Tankegångarna är i stort sett de samma än i dag.

Arkitekt Jouko Yli-Hannu hade av Finlands turistförening fått i uppdrag att besöka Vasa skärgård för att där eventuellt finna en lämplig plats för ett turistcentrum.

Han besökte Klobbskat i Söderuddens samhälle och Sommarösund i Södra Vallgrund.

Vid Klobbskat fångades han av den storslagna naturen vid det s.k. Kikanberget men konstaterade snabbt att avsaknaden av väg gjorde planen ytterst problematisk. Vidare saknades brunn med gott vatten. Landningsmöjligheter i form av brygga saknades även.

Beträffande Sommarösund kunde han konstatera att platsen var bra ur naturskönhetssynpunkt. Vägförbindelserna var bättre. Landningsplats för båtar fanns. Den brunn som finns på området är dock för avlägsen. Frågan hänger likväl i luften då man inte vet om platsen överhuvudtaget kan disponeras för turiständamål. De barackbyggnader som finns där ansåg han inte kunna komma till användning.

Sammandraget ur Vbl skrev Börje

SÖDERBYBLADET

Redaktör: Börje Anderson

Lotsvägen 2, 65930 Södra Vallgrund

Tel. 06-3527758, GSM 050-5917958
E-post: borje.anderson@kolumbus.fi
Redaktionssekreterare: Hans Söderlund
Sommarösundvägen 442A
65930 Södra Vallgrund, tel. 06-3527586

Nästa blad, nr 8 utkommer omkring vecka 39.